

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
**“СОЦІАЛЬНА ДІАГНОСТИКА
ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ”**
(для бакалаврів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовлено доцентом кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки *О. І. Пилипенком*

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки (протокол № 3 від 25.10.05)

Перезатверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної психології (протокол № 15 від 29.04.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Пилипенко О. І. Навчальна програма дисципліни “Соціальна діагностика та консультування”(для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Соціальна діагностика та консультування”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

Навчальна програма курсу “Соціальна діагностика та консультування” підготовлена на основі теорії і практики сучасних технологій соціальної роботи і призначена для підготовки соціальних працівників. На сьогодні нагромаджено певний досвід використання сучасних методів отримання, обробки та аналізу соціальної інформації і проведення відповідно до її результатів консультативної роботи як з окремими клієнтами, такі і групами та соціальними інституціями.

Мета навчальної дисципліни — навчити студентів використовувати методи прикладної соціології для встановлення соціального діагнозу і застосовувати консультативний метод для визначених цільових груп.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *знати:*

- основи методології соціальної діагностики та консультування;
- моделі, методи збирання та обробки соціальної інформації;
- сутність та оптимальне використання консультативних методів і прийомів;
- етико-професійні принципи збирання соціальної інформації та консультативної взаємодії;

уміти:

- застосовувати методи збирання та обробки соціальної інформації;
- створювати банк даних і здійснювати його обробку;
- здійснювати аналіз, узагальнення, висновки та рекомендації;
- проводити консультативну роботу за результатами соціальної діагностики;
- виявляти етико-професійні якості соціального працівника;
- аргументовано обстоювати власну професійну позицію.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2012
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни

“СОЦІАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Соціальна діагностика
1	Основи соціальної діагностики в соціальній роботі
2	Складові соціальної діагностики
3	Соціальна діагностика у практичній соціології
4	Поняття діагностичних процедур
5	Опитування і методика його проведення
6	Соціальна діагностика на основі спостереження
7	Соціальна діагностика на основі аналізу документів
8	Методи активізації різних груп клієнта
9	Підготовка рекомендацій за результатами соціальної діагностики
	Змістовий модуль II. Соціальне консультування
10	Основи соціального консультування
11	Стратегія консультування
12	Соціологічне консультування
13	Психологічні засади соціального консультування
14	Техніки консультування клієнта
15	Взаємодія з клієнтом під час соціального консультування
16	Етико-професійні засади консультанта
17	Соціальне консультування клієнта в кризовій ситуації
18	Соціальна консультація як інноваційна технологія
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни

“СОЦІАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ”

Змістовий модуль I. Соціальна діагностика

Тема 1. Основи соціальної діагностики в соціальній роботі

Мета, завдання і зміст курсу. Суть соціальної діагностики. Базові поняття соціальної діагностики. Завдання і наукові принципи соціальної діагностики. Функції соціальної діагностики. Міждисциплінарний характер соціальної діагностики. Рівні соціальної діагностики. Роль наукових підходів у розвитку єдиної теорії соціальної діагностики. Поняття про об'єкти соціальної діагностики – цільові групи та соціальні явища. Становлення теоретико-методологічних засад у діяльності О. Конта, Е. Дюркгейма і А. Кетле. Розвиток поняття соціального діагнозу в мікросоціології Г. Зіммеля, феноменології П. Бергера. Поняття про педагогічну діагностику. Види оцінювання рівня освіти, норм культури, поведінки у вітчизняній і зарубіжній традиції. Психологічна діагностика. Види діагностики: опитування, спостереження, тести. Огляд тестів. Принципи тестування. Норми моралі та права. Поняття про медичну та юридичну норму і відхилення. Методи медичної діагностики. Особливості поняття “комплексний соціальний діагноз”.

Література [1–3; 12; 16–20; 24; 40]

Тема 2. Складові соціальної діагностики

Складові та сутність соціальної діагностики. Вибір проблеми. Постановка мети і завдань. Поняття про стан, рівень, структуру, динаміку проблеми в постановці соціального діагнозу. Соціальна діагностика на мезо- і мікрорівні. Принцип клієнтоцентризму. Загальні поняття про методи соціальної діагностики. Принципи та етапи здійснення діагностичних процедур. Поняття про аналітико-синтетичну та математичну обробку даних соціальних фактів. Поняття про встановлення соціального діагнозу. Рівні соціальної діагностики: світовий, національний, регіональний, сегментний, інституціональний, місцевий. Соціальна діагностика в практичній соціології, психології, соціальній педагогіці, соціальній роботі. Характеристика методів дослідження. Види методів і підготовка інструментарію. Складення логічної

програми дослідження. Види якісних досліджень. Зміст і послідовність операцій в кількісному і якісному дослідженнях. Надійність соціального діагнозу. Соціально-психологічний ефект достовірного соціального діагнозу. Шляхи підвищення надійності та достовірності соціального діагнозу. Принцип верифікації соціальної інформації. Класичні прийоми підвищення надійності результатів.

Література [1–3; 12–14; 19; 20; 24; 40]

Тема 3. Соціальна діагностика у практичній соціології

Суть діагностики соціуму. Поняття про структуру опитувального документа. Розробка інструментарію збирання соціальної інформації. Проектування опитувального документа. Класичні норми розробки діагностичного інструментарію. План збирання та обробки отриманих результатів. Приклади анкет, бланків інтерв'ю та запису. Принципи створення інформаційних блоків. Принцип достатньої та необхідної кількості смислових одиниць в анкеті, інтерв'ю. Принцип ступеневого нарощування складності смислових конструктив запитань. Основні етапи роботи над опитувальником. Типи питань за змістом. Правила складання опитувальника. Труднощі сприйняття анкет. Розробка бланка інтерв'ю. Основні правила дій інтерв'юера. Організація мережі інтерв'юерів у соціальній діагностиці. Сучасні підходи до організації роботи польової соціальної діагностики.

Література [1–3; 20; 24; 40]

Тема 4. Поняття діагностичних процедур

Системний характер діагностичних процедур. Соціальна діагностика на основі системного підходу. Діагностичні процедури. Загальні поняття про генеральну сукупність і вибіркового метод. Вибірка в соціологічному дослідженні. Сутність вибіркового дослідження. Основні види вибірки. Вибіркова сукупність. Принципи формування вибірки. Репрезентативність, валідність. Планування процедур соціальної діагностики. Нормативний підхід до планування і організації соціальної діагностики. Паспорт соціального діагностування. Групування і емпірична типологізація соціальних фактів. Пошук зв'язків між змінними. Аналіз даних повторних і порівняльних досліджень. Процедура перевірки верифікації соціальної інформації. Послідовність дій при аналізі даних.

Література [1–3; 12; 19; 20; 24; 40]

Тема 5. Опитування і методика його проведення

Суть методу опитування. Соціальна сфера опитування в постановці діагнозу. Види опитування. Основні суперечності в опитуванні. Анкетування, інтерв'ю. Соціометрія. Метод незалежних характеристик. Експертна оцінка. Методичні підходи та вимоги. Розгляд технології та складових. Основні методи опитування за характером взаємодії. Опитування за ступенем охоплення сукупності. Суцільне та вибіркоче. Лонгітюдне опитування. Опитування за способом комунікації. Телефонне та Інтернет-опитування. Складання документальної бази, графіка роботи. Вибір моделей обробки даних. Процедури розробки програми соціологічного дослідження за етапами. Організація проведення опитування. Найвідоміші дослідження.

Література [1–3; 12; 19; 20; 24; 40]

Тема 6. Соціальна діагностика на основі спостереження

Основні поняття спостереження. Значення спостереження при встановленні соціального діагнозу. Види спостереження. Мета спостереження. Розробка програми спостереження. Проблеми в розробці програм спостереження. Психологічна складова спостереження. Просте спостереження. Структуроване спостереження. Суть прямого, опосередкованого, включеного спостереження. Вербальна та невербальна діагностика. Діагностика на основі субкультурного підходу. Арго, жаргонізми. Візуальне та слухове оцінювання. Особливості, переваги і недоліки спостереження. Шляхи підвищення надійності даних спостереження. Роль принципу анонімності в забезпеченні достовірності інформації. Картка спостереження. Щоденник спостереження.

Література [1–3; 12; 19; 20; 24; 40]

Тема 7. Соціальна діагностика на основі аналізу документів

Суть поняття “аналіз документів”. Значення документів (інформаційних, медичних, правових, виробничих, структурованих і проєктивних тестів) для встановлення соціального діагнозу. Метод незалежних документів. Поняття про первинну та вторинну інформацію. Загальні та спеціальні методи аналізу документів. Класифікація документів за значимістю, способом фіксації. Класифікація одиниць аналізу за ознаками: професійні, тематичні, об'єктивні — необ'єктивні. Понят-

тя формалізованого аналізу документів. Сутність контент-аналізу. Показники якісного контент-аналізу. Приклади помилок в контент-аналізі та їх вплив на соціальний діагноз.

Література [1–3; 12; 19; 20; 24; 40]

Тема 8. Методи активізації різних груп клієнта

Види цільових груп. Специфіка взаємодії в соціальній діагностиці. Постановка цілей і завдань у соціальній діагностиці. Формулювання проблеми. Комплексний розгляд проблеми. Методи активізації: дискусії, брейн-стормінгу, фокус-групи. Інформативне значення дискусії, брейн-стормінгу, дебатів тощо. Реалізація замислу дослідження в польових умовах. Метод “снігової кулі”. Психологічні основи в соціальній діагностиці. Особливості психологічної складової. Забезпечення відповідальних стосунків у соціальній діагностиці. Етико-професійні принципи і правила поведінки при оприлюдненні результатів соціальної діагностики. Приклади в класичних дослідженнях.

Література [1–3; 12; 19; 20; 24; 40]

Тема 9. Підготовка рекомендацій за результатами соціальної діагностики

Підготовка зібраної інформації до обробки. Перевірка інструментарію дослідження на точність і повноту. Занесення даних у таблиці, створення банку даних. Узагальнення отриманих даних. Типологізація, класифікація та їх перевірка в постановці діагнозу. Пошук взаємозв'язків між змінними. Соціальний експеримент як метод перевірки соціального діагнозу. Аналіз даних повторних і порівняльних досліджень. Послідовність дій при аналізі даних. Якісний аналіз емпіричних даних за В. А. Ядовим. Способи обробки соціологічної, педагогічної, психологічної інформації. Ручна та комп'ютерна обробка. Використання математичного апарату для обробки інформації та підготовки рекомендацій для консультування. Розробка рекомендацій за випадком і проблемою в соціальній діагностиці.

Література [1; 2; 12; 20; 24; 40]

Змістовий модуль II. Соціальне консультування

Тема 10. Основи соціального консультування

Поняття соціального консультування. Постановка мети і завдань у соціальному консультуванні. Соціальне консультування на основі діагностики в соціологічній, психологічній, педагогічній, медичній практиці. Основні школи соціального консультування в соціально-педагогічній і соціальній роботі. Складові та сутність методології консультування. Вибір проблеми консультування. Характеристика методів консультування. Види методів і підготовка консультативного інструментарію. Складення програми консультування. Зміст і послідовність консультування за характером цільової групи, проблеми. Надійність консультативної допомоги. Соціально-психологічний і педагогічний ефект консультування. Шляхи підвищення якості консультативних послуг.

Література [6; 11; 14; 22; 36]

Тема 11. Стратегія консультування

Проблеми планування досягнення результатів. Макро- і мікроконсультування. Професійна та парапрофесійна модель. Консультування на основі “здорових систем”. Тренінгова модель консультування. Консультування на основі соціальної ситуації клієнта. Соціально-активуюча суть консультування в соціальній роботі. Соціалізуюча роль консультативної технології. Консультування як засіб вирішення проблем адаптації та інтеграції. Стратегії консультування на основі допоміжних стратегій. Значення консультування для клієнтів та їх оточення. Визначення мети консультування на основі випадку, проблеми. Основні поняття про ролі консультантів і методи взаємодії з клієнтами. Поняття активуючого консультування за наслідками соціальної діагностики.

Література [7; 11; 14; 22]

Тема 12. Соціологічне консультування

Поняття про соціологічне консультування. Мета та завдання соціологічного консультування. Консультування за визначенням стану проблеми соціологічним методом. Консультування за наслідками виявлення соціальних проблем. Цільові інституції консультування. Методи консультування з проблем стану, рівня, структури, динамі-

ки поширення соціальних явищ соціальних інституцій, державних і недержавних установ, громадян. Консультування експертними групами. Значення соціального консультування на рівнях законодавчої, виконавчої, судової гілок влади. Консультація громадськості з питань соціального діагнозу. Принципи та етапи консультативних процедур. Види, форми та методи доведення соціального діагнозу в практиці консультування.

Література [1–3; 12; 20; 22; 40]

Тема 13. Психологічні засади соціального консультування

Поняття про психологічне консультування. Мета і завдання консультування. Консультування за наслідками оцінки проблем клієнта. Методи консультування на основі наукових шкіл. Характеристика підходів до практики соціального консультування. Теорії соціології особистості і практика консультування. Види психологічних підходів у забезпеченні консультування. Проблема підвищення рівня психологічних механізмів у консультуванні. Психологічна готовність. Тактики реагування на запити клієнта. Мистецтво надання консультативних порад. Процедури підтримки клієнта: прояснення, реалістичне заспокоювання, сприйняття у взаємовідносинах, раціональна дискусія. Прийоми розвитку емпатії.

Література [11; 14; 20; 22]

Тема 14. Техніки консультування клієнта

Клієнт-центроване консультування К. Роджерса. Реалістичне консультування У. Гласера. Консультування соціальної ефективності А. Бандури. Гештальтконсультація Ф. Перлса. Консультування на основі трансактного аналізу Е. Бернса. Еклектична модель Л. Бремера і Р. Кархафа. Модель М. Скалі і Б. Хопсона. Проблема консультування в модифікації соціальної поведінки клієнта. Інструментарій та процедури консультування. Використання арттерапевтичних методів у консультуванні. Суть модифікації та особливості підтримки в консультуванні.

Література [11; 14; 22]

Тема 15. Взаємодія з клієнтом під час соціального консультування

Форми консультування: індивідуальна, групова. Моделі і процедури. Перша та повторна зустріч з клієнтом. Комплексна оцінка проблеми клієнта. Принципи створення взаємної довіри. Консультативний клімат. Консультативний контакт. Визначення моменту консультативного контакту: фізичні, психологічні чинники. Навички підтримання консультативного контакту. Позиції в консультуванні: “на рівних”, “зверху”, “знизу”. Три- і п'ятикрокова модель консультативного процесу. Проективні ситуації та ігрові прийоми. Прийоми дослідження групи при соціальному консультуванні.

Література [11; 14; 22; 25; 33–35]

Тема 16. Етико-професійні засади консультанта

Професійний статус консультанта в соціальній роботі. Завдання та функції консультанта. Міжнародні та вітчизняні стандарти консультативної практики. Роль консультанта в роботі з клієнтом. Роль консультанта в захисті прав, веденні переговорів, втручання в кризову ситуацію. Брокерська роль у консультуванні. Поняття про техніки, методи і прийоми в арсеналі консультанта. Роль рефлексорного консультування в активізації клієнта. Принципи консультування: конфіденційність, толерантність. Етичні вимоги до надання рекомендацій. Система цінностей консультанта. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Попередження професійного вигорання. Т-групи для консультанта. Освітньо-фахова та проектна підготовка консультанта.

Література [11; 37–39]

Тема 17. Соціальне консультування клієнта в кризовій ситуації

Види кризових ситуацій. Особливості соціально-психологічної підтримки різних соціальних груп клієнтів. Консультація батьків у вихованні дітей з особливими потребами. Поняття про до- і післятестового консультування. Етапи і прийоми. Роль консультанта в до- і післятестовому консультуванні. Правила реагування на ситуацію клієнта. Роль консультанта в роботі з батьками дітей з ВІЛ/СНІД. Консультування колишніх засуджених у соціальному супроводі. Правила спілкування з клієнтами в період адаптації.

Література [11; 15; 21; 22]

Тема 18. Соціальна консультація як інноваційна технологія

Інноваційні моделі соціальної роботи. Особливості соціальної роботи в мобільних технологіях. Комплексна консультація фахівців мультидисциплінарної команди.

Функції і роль консультанта в розвитку самокерованої групової соціальної роботи. Принципи надання консультативних послуг користувачам у моделі імпауерменту. Зарубіжний досвід соціальної консультації в русі “споживачів” і “користувачів” соціальних послуг. Модель “рівного консультанта” у групах взаємодопомоги клієнтів. Розвиток ресурсного забезпечення консультативного методу.

Література [4; 5; 7; 9; 22; 37–39]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Соціальна діагностика в соціальній роботі.
2. Міждисциплінарний характер соціальної діагностики.
3. Роль наукових підходів у розвитку єдиної теорії соціальної діагностики.
4. Поняття про педагогічну діагностику.
5. Психологічна діагностика.
6. Види діагностики: опитування, спостереження, тести.
7. Методи медичної діагностики.
8. Особливості поняття “комплексний соціальний діагноз”.
9. Соціальна діагностика в практичній соціології, психології.
10. Складання логічної програми соціального дослідження.
11. Види якісних досліджень.
12. Надійність соціального діагнозу.
13. Соціально-психологічний ефект достовірного соціального діагнозу.
14. Шляхи підвищення надійності та достовірності соціального діагнозу.
15. Сучасні підходи до організації роботи польової соціальної діагностики.
16. Соціальна діагностика на основі вибіркової сукупності.
17. Планування процедур соціальної діагностики.
18. Нормативний підхід до планування і організації соціальної діагностики.
19. Паспорт соціального діагностування.
20. Соціальна діагностика на основі спостереження.

21. Соціальна діагностика субкультурних груп.
22. Соціальна діагностика на основі аналізу документів.
23. Підготовка рекомендацій за результатами соціальної діагностики.
24. Соціальний експеримент як метод перевірки соціального діагнозу.
25. Соціальне консультування.
26. Основні школи соціального консультування в соціальній роботі.
27. Соціально-активуюча суть консультування в соціальній роботі.
28. Соціалізуюча роль консультативної технології.
29. Методи консультування з проблеми соціальних явищ.
30. Види доведення соціального діагнозу в практиці консультування.
31. Психологічні засади соціального консультування.
32. Етико-професійні засади консультанта.
33. Професійний статус консультанта в соціальній роботі.
34. Міжнародні та вітчизняні стандарти консультативної практики.
35. Роль консультанта в роботі з клієнтом.
36. Соціальне консультування в ситуації кризи клієнта.
37. Роль консультанта у роботі з батьками дітей з ВІЛ/СНІД.
38. Консультування колишніх засуджених у соціальному супроводі.
39. Соціальна консультація в соціальній сфері.
40. Розвиток ресурсного забезпечення консультативного методу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Суть соціальної діагностики.
2. Соціальна діагностика в соціальній роботі.
3. Базові поняття соціальної діагностики.
4. Міждисциплінарний характер соціальної діагностики.
5. Розвиток поняття соціального діагнозу Е. Дюркгейма і А. Кетле.
6. Поняття про педагогічну діагностику.
7. Психологічна діагностика.
8. Методи медичної діагностики.
9. Соціальна діагностика на мезо- та мікрорівні.
10. Загальні поняття про методи соціальної діагностики.
11. Поняття про встановлення соціального діагнозу.
12. Соціальна діагностика в практичній соціології, психології.
13. Характеристика методів дослідження соціальних проблем.

14. Види методів і підготовка інструментарію в соціальній діагностиці.
15. Надійність соціального діагнозу.
16. Соціально-психологічний ефект достовірного соціального діагнозу.
17. Шляхи підвищення надійності та достовірності соціального діагнозу.
18. Суть діагностики соціуму.
19. Класичні норми розробки діагностичного інструментарію.
20. Приклади анкет, бланків інтерв'ю та запису.
21. Основні правила дій інтерв'юера.
22. Організація мережі інтерв'юерів у соціальній діагностиці.
23. Сучасні підходи до організації роботи польової соціальної діагностики.
24. Соціальна діагностика на основі вибіркової сукупності.
25. Планування процедур соціальної діагностики.
26. Паспорт соціального діагностування.
27. Метод незалежних характеристик.
28. Найвідоміші дослідження визначення соціальних проблем.
29. Соціальна діагностика на основі спостереження.
30. Значення спостереження при встановленні соціального діагнозу.
31. Розробка програми спостереження.
32. Суть прямого, опосередкованого, включеного спостереження.
33. Вербальний і невербальний чинники діагностики.
34. Діагностика на основі субкультурного підходу.
35. Особливості, переваги і недоліки спостереження.
36. Шляхи підвищення надійності даних спостереження.
37. Роль принципу анонімності у забезпеченні достовірності інформації.
38. Картка спостереження.
39. Щоденник спостереження.
40. Соціальна діагностика на основі аналізу документів.
41. Сутність контент-аналізу.
42. Специфіка взаємодії в соціальній діагностиці.
43. Постановка цілей і завдань у соціальній діагностиці.
44. Психологічні основи в соціальній діагностиці.
45. Забезпечення відповідальних стосунків у соціальній діагностиці.
46. Етико-професійні принципи і правила поведінки при оприлюдненні результатів соціальної діагностики.
47. Підготовка рекомендацій за результатами соціальної діагностики.
48. Соціальний експеримент як метод перевірки соціального діагнозу.
49. Способи обробки соціологічної, педагогічної, психологічної інформації.
50. Ручна та комп'ютерна обробка соціальної інформації.
51. Розробка рекомендацій за випадком та проблемою в соціальній діагностиці.
52. Поняття соціального консультування.
53. Постановка мети і завдань у соціальному консультуванні.
54. Соціальне консультування на основі діагностики в соціологічній, психологічній, педагогічній, медичній практиці.
55. Основні школи соціального консультування в соціальній роботі.
56. Вибір проблеми консультування.
57. Складення програми консультування.
58. Соціально-психологічний ефект консультування.
59. Шляхи підвищення якості соціальної консультації.
60. Соціально-активуюча суть консультування в соціальній роботі.
61. Соціалізуюча роль консультативної технології.
62. Стратегії консультування на основі допоміжних стратегій.
63. Значення консультування для клієнтів та їх оточення.
64. Визначення мети консультування на основі випадку, проблеми.
65. Основні поняття про роль консультантів і методи взаємодії з клієнтами.
66. Поняття активуючого консультування за наслідками соціальної діагностики.
67. Цільові інституції консультування.
68. Консультування експертними групами.
69. Значення консультації з питань соціального діагнозу в соціальній сфері.
70. Види доведення соціального діагнозу в практиці консультування.
71. Психологічні засади соціального консультування.
72. Методи консультування на основі наукових шкіл.

73. Характеристика підходів до практики соціального консультування.
74. Теорії соціології особистості і практика консультування.
75. Техніки консультування клієнта.
76. Взаємодія з клієнтом під час соціального консультування.
77. Форми соціального консультування: індивідуальна, групова, сімейна.
78. Прийоми дослідження групи при соціальному консультуванні.
79. Етико-професійні засади консультанта.
80. Професійний статус консультанта в соціальній роботі.
81. Роль консультанта в захисті прав, веденні переговорів, втручання в кризову ситуацію.
82. Брокерська роль у консультуванні.
83. Принципи консультування: конфіденційність, толерантність.
84. Соціальне консультування в ситуації кризи клієнта.
85. Роль консультанта в роботі з батьками дітей з ВІЛ/СНІД.
86. Консультування колишніх засуджених у соціальному супроводі.
87. Комплексна консультація фахівців мультидисциплінарної команди.
88. Функції і роль консультанта в розвитку самокерованої групової соціальної роботи.
89. Модель "рівного консультанта" в групах взаємодопомоги клієнтів.
90. Розвиток ресурсного забезпечення консультативного методу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Аберкромби Н., Хилл С., Тернер Б.* Социологический словарь: Пер. с англ. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Экономика, 2004. — 620 с.
2. *Барвінський А. О.* Соціологія: Курс лекцій. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 328 с.
3. *Введення в соціальну роботу:* Навч. посіб. — К., 2001. — 288 с.
4. *Виховання в сім'ї дітей з особливими потребами /* Упоряд. І. Б. Іванова. — К.: УДЦ ССМ, 1998. — 83 с.
5. *Динамика ценностей в социальной работе /* Под ред. Стивена Шардлоу. — Амстердам; К., 1996. — 184 с. — (Сер. "Социальная работа").
6. *Добренчиков В. И., Кравченко А. И.* Методы социологического исследования: Учебник. — М.: ИНФРА-М., 2004. — 768 с.

7. *Доуэл М., Марш П.* Ориентированная на решение задачи социальная работа. — Амстердам; К., 1997. — 137 с.
8. *История социальной педагогики: Становление и развитие зарубежной социальной педагогики: Учебник для студ. вузов /* В. И. Беляев, Т. А. Дубровская и др. — М.: Гардарики, 2003. — 255 с.
9. *Інновації у соціальних службах:* Навч.-метод. посіб. / Т. В. Семігіна, В. В. Покладова, І. М. Грига та ін. — К.: Унів. вид-во "Пульсар", 2002. — 168 с.
10. *Капська А. Й.* Соціальна робота: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 328 с.
11. *Консультирование.* Теория и практика / Р. Джорж. — М.: Эксмо, 2002. — 250 с.
12. *Лукашевич М. П., Мигович І. І.* Теорія і методи соціальної роботи: Навч. посіб. — 2-ге вид., допов. і випр. — К.: МАУП, 2003. — 168 с.
13. *Мустаева Ф. А.* Основы социальной педагогики: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Акад. проект, 2001. — 416 с.
14. *Немов Р.* Психология. — Кн. 3. Психодиагностика: Учебник для высш. пед. учеб. заведений. — Х.: Владос, ГП, 2003. — 608 с.
15. *Организации, работающие в области ВИЧ/СПИД в Украине:* Справочник. — 2004. — Вып. 1(3). — 529 с.
16. *Основы социальной работы:* Учебник для студ. вузов / П. Д. Павленок, А. А. Акмалова и др. — М.: ИНФРА-М, 2003. — 394 с.
17. *Основы социальной работы:* Учебник. — М.: ИНФРА-М., 2004. — 395 с.
18. *Павленок П. Д.* Теория, история и методика социальной работы. Избр. работы 1991–2004 гг. — М.: Дашков и К°, 2005. — 476 с.
19. *Пилипенко В. Є., Вишняк О. І., Куценко О. Д. та ін.* Спеціальні та галузеві соціології: Навч. посіб. — К.: Каравела, 2003. — 304 с.
20. *Пилипенко О. І.* Метод арттерапії в соціально-педагогічній роботі // Проблеми педагогічних технологій / Упоряд. І. Д. Зверева. — Луцьк: Волинський Акад. дім, 2003. — Вип. 1. — С. 78–92.
21. *Пилипенко О. І.* Методологічні підходи до соціальної роботи з групами ризику. Сучасна соціологічна парадигма. — К.: МАУП, 2000. — С. 76–80.

22. *Психология социальной работы* / О. Н. Александрова, О. Н. Боголюбова, Н. Л. Васильева и др.; Под общ. ред. М. А. Гулиной. — СПб.: Питер, 2002. — 352 с. — (Сер. “Учебник нового века”).
23. *Селевко Г., Селевко А. Технологии социально-педагогической работы* // Социальная педагогика. — 2003. — № 1, 2.
24. *Сірий Є. В. Соціологія: Навч. посіб.* — К.: Атіка, 2004. — 480 с.
25. *Словарь-справочник по социальной работе* / Под ред. Е. И. Холостовой. — М., 2000. — 424 с.
26. *Социальная политика и социальная работа: гендерные аспекты: Учеб. пособие* / Под ред. Е. Р. Ярской-Смирновой. — М.: РОССПЭН, 2004. — 292 с.
27. *Социальная работа* / Под общ. ред. В. И. Курбатова. — Ростов н/Д: Феникс, 1999. — 576 с. — (Сер. “Учебники, учебные пособия”).
28. *Социальный педагог: проблемы подготовки и профессионального становления* / Л. И. Воронова, Л. И. Родина и др. — Самара, 2001. — 164 с.
29. *Соціальна робота в Україні: Навч. посіб.* / За заг. ред. І. Д. Звереві, Г. М. Лактіонової. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 272 с.
30. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика: Посіб. для підвищення кваліфікації працівників ЦССМ* / За заг. ред. А. Я. Ходорчук. — К., 2001. — Ч. 1, 2.
31. *Соціологія: Навч. посіб.* / За ред. С. О. Макеєва. — 2-ге вид. — К.: Знання, 2003. — 455 с.
32. *Соціологія: Підручник* / За ред. Н. П. Осипові. — К.: Юрінком Інтер, 2003. — 336 с.
33. *Тетерский С. В. Введение в социальную работу: Учеб. пособие.* — М.: Акад. проект, 2004. — 496 с.
34. *Технологии социальной работы: Учебник для студ. вузов* / Т. В. Шеляг и др.; Е. И. Холостова (общ. ред.). — М.: ИНФРА-М, 2003. — 399 с.
35. *Технология социальной работы: Учеб. пособие для студ. вузов* / Под ред. И. Г. Зайнышева. — М., 2000. — 204 с.
36. *Технология социальной работы: Учебник* / Под общ. ред. Е. И. Холостовой. — М.: ИНФРА-М., 2004. — 400 с.
37. *Топтя Л. Т., Иванова І. Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* — К.: ВМУРОЛ “Україна”, 2004. — 408 с.
38. *Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій.* — К.: МАУП, 2002. — 376 с.
39. *Хмелева Н. Этический кодекс социального педагога и социального работника* // Социальная работа. — 2002. — № 2. — С. 17–19.
40. *Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности.* — М.: Добросвет; Книжный дом; Университет, 1998. — 596 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Соціальна діагностика та консультування”	4
Зміст дисципліни “Соціальна діагностика та консультування”	5
Теми контрольних робіт	12
Питання для самоконтролю	13
Список літератури	16

Відповідальний за випуск	<i>Ю. В. Нешкуненко</i>
Редактор	<i>С. Г. Рогузько</i>
Комп’ютерне верстання	<i>А. М. Голянда, К. І. Мельник</i>

Зам. № ВКЦ-4814

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»